

РОЗВИТОК ПРОСТОРОВИХ УЯВЛЕНЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

1. Завдання вивчення теми:

вчити

- визначати напрямки руху і переміщуватися у зазначених напрямках,
- вказувати місце знаходження об'єкта,
- розкладати і переміщувати предмети на площині,
- вживати відповідну термінологію

2. Особливості формування просторових уявлень молодших школярів

Сприймання простору передбачає сприймання

- відстані, на якій предмети розміщені від нас і один від одного,
- напрямку, в якому вони перебувають,
- величини та форми предметів.

Вправи з питань геометрії положення опрацьовуються в кожному класі початкового навчання, найбільше – у 1 та 2 класах.

Серед вправ на розвиток просторових уявлень можна виділити кілька видів.

1) Орієнтування в напрямках руху і в розміщенні предметів відносно самого себе.

Орієнтування в напрямках руху і в розміщенні предметів охоплює такі поняття: вперед, назад, наліво, направо; вгору, вниз; спереду, позаду; зліва, справа. З цими поняттями діти ознайомлюються ще в дошкільному віці. У 1 класі їх потрібно уточнити й закріпити. Це роблять за допомогою ігрових вправ, вправ під час проведення фізкультхвилинки, відповідних індивідуальних завдань.

Зразки вправ:

1. Назвіть два предмети, що знаходяться попереду від тебе (від учня); позаду від тебе; ліворуч від тебе; над тобою.

2. Опустіть руки вниз; праву руку підніміть вгору; витягніть руки вперед; ліву руку опустіть.

2) Орієнтування в розміщенні частин предмета, розташованого перед суб'єктом. Порядкове розміщення предметів.

Зразки вправ:

1. Прочитайте, які числа записані у правому стовпчику? У середньому стовпчику? У лівому стовпчику?

2	9	4
4	3	5
1	5	4

2. Покажіть верхній край дошки; лівий край дошки.

3) Визначення положення, в якому знаходиться один предмет відносно іншого.

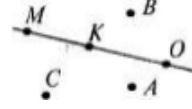
Зразки вправ:

1. Яка фігура на малюнку зліва? Яка справа? Яка посередині?

2. Назвіть точки, що лежать на прямій; поза прямою.

Подібні вправи конкретизують, уточнюють такі поняття, як "вгорі — внизу", "нижче — вище", "зліва — справа", "над", "під", "в (всередині)", "поза", "між" тощо.

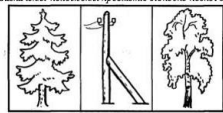

4) Визначення положення предметів відносно певної особи.

Зразки вправ:

1. Яке дерево зліва від стовпа? (Ялина).

2. Яке дерево зліва від дівчинки? (Береза). (У цьому завданні краще міркувати, коли відповідає дівчинка: "Зліва від мене росте береза").

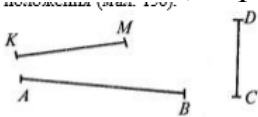
2. Запитання за малюнком до казки "Ріпка": Хто стоїть попереду внучки? Хто позаду неї? Хто останній у цьому ряду? Хто перший? Хто наступний після Жучки? Хто попередній? Між ким стоїть бабка?

5) Визначення горизонтального, вертикального і похилого положень.

Зразки вправ:

1) Візьміть олівець і розмістіть його в горизонтальному положенні, в похилому положенні, у вертикальному положенні.

2) Покажіть, який з відрізків на малюнку займає вертикальне положення, похиле положення, горизонтальне положення.

3) Накресліть відрізок у вертикальному положенні; похилому положенні.

4) Порівняйте, який відрізок довший: накреслений у вертикальному чи похилому положенні.